Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διακόσια. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' οἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν ἡν οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 43ος | *Ἀθῆναι, 7 Νοεμβρίου 1936* | *Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 49*

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Γιατὶ στὰ κλίματα ἐκεῖνα, τὸν Ἰούλιο εἶναι κάποτε ἀργὰ γιὰ ταξίδι πρὸς τὸ βοριά. Ἡ θάλασσα μπορεῖ ἄξαφνα νὰ παγώση. Κι' αὐτὸ φοβόταν τώρα ὁ Ζυχέλ. Γιὰ φαντάσου νὰ συνέβαινε τίποτα τέτοιο! Ὁ θειός του θάταν ἱκανὸς νὰ ξεχειμωνιάση στὸ Βόρειο Ἀκρωτήρι περιμένοντας τὴν ἄνοιξη! Παραξενιὰ κι' αὐτὴ τοῦ τρελλο-Καμύλλκ, νὰ τὸν στέλνη ἀπὸ τὶς λαύρες τοῦ Δοάγκο στοὺς παγετῶνες τῆς Νορβηγίας!

Μόνο λίγες ὧρες ἔμεινε τὸ βαπόρι στὸ Τρόμπο, ὅπου οἱ ταξιδιῶτες εἶδαν γιὰ πρώτη φορὰ ἰθαγενεῖς τῆς Λαπωνίας. Καὶ τὸ πρωὶ τῆς 21 Ἰουλίου μπῆκε στὸ στενὸ *φιόρδ* τοῦ Χάμμερφεστ.

Ἐδῶ πιὰ βγῆκαν ὁ Ἀντιφὲρ κι' οἱ σύντροφοί του. Γιατὶ τὸ βαπόρι θὰ μετέφερε τοὺς περιηγητὲς στὸ Βόρειο Ἀκρωτήρι, ἐνῷ οἱ δικοί μας ἦταν γιὰ τὴ Σπιτσβέργη. Στὸ Χάμμερφεστ, ὅπου τελειώνουν σχεδὸν οἱ κατοικημένες χῶρες τῆς Εὐρώπης, ἐγκαταστάθηκαν στὸ ***Ξενοδοχεῖο τοῦ Βορείου Πόλου***. Ἡ μικρὴ πόλη ἔχει δυὸ χιλιάδες κατοίκους σὲ ξύλινα σπίτια, καμμιὰ τριανταριὰ καθολικοὺς καὶ τοὺς ἐπίλοιπους διαμαρτυρομένους. Οἱ Νορβηγοὶ εἶναι καλὴ ράτσα, προπάντων οἱ ναυτικοὶ κι' οἱ ψαράδες. Οἱ Λάπωνες εἶναι κοντοί, ἄσχημοι χλωμο κίτρινοι, ἀλλὰ ἐργατικώτατοι.

Ἡ πρώτη δουλειὰ τοῦ Ἀντιφὲρ καὶ τῶν συντρόφων του ἦταν, ἐννοεῖται, νὰ βροῦν πλοῖο. Πῆγαν λοιπὸν στὴν προκυμαία, ὅπου εἶδαν ὁλόκληρο στόλο ἀπὸ μεγάλα καὶ μικρὰ πλοῖα, ψαράδικα ὅλα. Γιατὶ τὸ Χάμμερφεστ εἶναι ὁ καθαυτὸ «ψαρότοπος» τῆς Νορβηγίας. Ψάρια τρῶνε κι' οἱ ἀνθρωποι, καὶ τὰ σκυλιά, καὶ τὰ πρόβατα, κι' οἱ γίδες. Κι' ὅσα περισσεύουν, τὰ στέλνουν ἔξω.

Ἀλλὰ πῶς νὰ συνεννοηθοῦν μὲ τοὺς καραβοκύρηδες; Δὲν ἤξερε κανένας τους νορβηγικά. Ὁ Ζυχὲλ ὅμως ἤξερε ἀγγλικὰ κι' ἡ γλῶσσα αὐτὴ εἶναι παγκόσμια. Ἔτσι κατάφεραν νὰ συμφωνήσουν μὲ κάποιον Ὀλάφ, ποὺ κυβερνοῦσε τὸ ***Κρούν***, ἕνα πλοῖο ὡς ἑκατὸ τόννων μὲ ἕντεκα ναῦτες. Θὰ τοὺς πήγαινε στὴ Σπιτσβέργη. θὰ τοὺς περίμενε ἐκεῖ ὅσο νὰ τελειώσουν κάποια δουλειὰ ποὺ εἶχαν, καὶ θὰ τοὺς ξαναγύριζε στὸ Χάμμερφεστ.

Ὁ Ζυχὲλ ρώτησε ἀκόμα μήπως, λίγες ἡμέρες πρίν, εἶχε φανεῖ στὸ Χάμμερφεστ κανένας ξένος καὶ μήπως εἶχε νοικιάσει κι' αὐτὸς πλοῖο γιὰ τὴν Σπιτσβέργη. Τοῦ ἀποκρίθηκαν ἀρνητικά. Κι' ὁ Ἀντιφὲρ καταχάρηκε ποὺ δὲν τὸν εἶχε προλάβει ὁ κλέφτης ἐκεῖνος ὁ παλιο-Σαούκ. Ἐκτὸς ἂν εἶχε φτάσει ἀπὸ ἄλλο δρόμο στὸ νησάκι Νο 3. Ἀλλ' ἀπὸ ποιόν; αὐτὸς ἦταν ὁ συντομώτερος.

Ὡς τὶς ἕντεκα τὸ βράδυ ἦταν ἀκόμα ἡμέρα. Στὸ Χάμμερφιστ, τὸ καλοκαίρι, μόνο μιὰ στιγμὴ κρύβεται ὁ ἥλιος καὶ ξαναφαίνεται. Ἔτσι τὰ ὡραῖα χρώματα τῆς δύσης τὰ διαδέχουνται ἀμέσως τὰ λαμπρότερα τῆς ἀνατολῆς. Τὸ πρωὶ στὶς δέκα τὸ «Κρούν» βγῆκε ἀπὸ τὸ λιμάνι μ' ὅλα του τὰ πανιὰ κι' ἔβαλε πλώρη κατὰ τὸ βοριά. Εἶχε νὰ κάνη ἑξακόσια μίλλια περίπου καὶ θὰ χρειάζουνταν πέντε ἡμέρες ἂν ὁ καιρὸς ἦταν καλός. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ βροχὲς ἐξακολουθοῦσαν, ἐλπίζαν νὰ φτάσουν στὴ Σπιτσβέργη χωρὶς νὰ πάν-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἕνας μικρὸς λιχούδης . . . ἐπ' αὐτοφώρῳ

τήσουν πλωτοὺς πάγους καὶ χωρὶς νὰ βροῦν παγωμένη τὴ θάλασσα στὶς ἄκτὲς τοῦ νησιοῦ. Ὅσο γιὰ τὸν ἥλιο, συχνὰ τρυποῦσε τὰ σύννεφα, κι' ὁ Ζυχὲλ ἐλπίζε πὼς θὰ φαινόταν ὅταν θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν κοιτάξῃ μὲ τὸν ἑξάντα, γιὰ νὰ προσδιορίσῃ τὴ θέσῃ... τοῦ θησαυροῦ.

Τὸ «Κρούν», μὲ τὰ πανιά του φουσκωμένα, ἔτρεχε καλά. Ὁ καπετὰν-Ὀλὰφ ἔλεγε πὼς ποτὲ δὲν ἔκαμε καλύτερο ταξίδι. Ἔτσι τὸ πρωΐ τῆς 26 Ἰουλίου φάνηκαν μακριὰ στὸν ὁρίζοντα οἱ ἀκτὲς τῆς Σπιτσβέργης.

Μὲ τὸ ὄνομα «Σπιτσβέργη» ὁρίζεται ἕν' ἀρχιπέλαγος, ἀρκετὰ ἄγνωστο τότε ἀκόμα, ποὺ ἐκτείνεται ὧς τὸν ὀγδοηκοστὸ παράλληλο. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία νησιά, τὴν καθαυτὸ Σπιτσβέργη, τὸ Νοτιοανατολικὸ καὶ τὸ Βορειοανατολικό. Στὴν Εὐρώπη ἀνήκει ἡ στὴν Ἀμερική; Ζήτημα ἄλυτο. Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς Ἄγγλοι προπάντων, Δανοὶ καὶ Ρῶσσοι πηγαίνουν ἐκεῖ καὶ ψαρεύουν φάλαινες ἢ κυνηγοῦν φῶκες.

Ὁ Ζυχέλ, ποὺ εἶχε βρεῖ στὸ χάρτη τὸ σημεῖο ὅπου διασταυρώνουνταν ὁ 15ος μεσημβρινὸς καὶ ὁ 77ος παράλληλος, εἶπε στὸν Ὀλὰφ νὰ διευθύνῃ τὸ πλοῖο πρὸς τὸ Νοτιοανατολικὸ νησὶ ποὺ ἦταν τὸ μεσημβρινώτερο τοῦ ἀρχιπελάγους. Καὶ σὲ μιὰ ὥρα, μ' εὐνοϊκώτατο ἄνεμο, τὸ «Κρούν» ἔφθασε κι' ἄραξε μπροστὰ σ' ἕνα νησάκι μὲ ἀψηλὸ κι' ἀπόκρημνο ἀκρωτήρι.

Ἦταν μεσημέρι καὶ τέταρτο. Ὁ Ἀντιφέρ, ὁ Ζαμπουκό, ὁ Μπὲν Ὀμάρ, ὁ Ζίλδας κι' ὁ Ζυχὲλ μπῆκαν στὴ βάρκα τοῦ «Κρούν» γιὰ νὰποβιβασθοῦν στὸ νησάκι. Γάροι κι' ἄλλα θαλασσινὰ πουλιὰ ἔφευγαν μπροστά τους μὲ ἄγριους κρωγμούς, καὶ κοπάδια ἀπὸ φῶκες ἔτρεχαν νὰ κρυφτοῦν μὲ κλαψιάρικα γρυλλίσματα.

Σὲ λίγο, ὁ Ἀντιφὲρ πατοῦσε θριαμβευτικὰ τὸ ἔδαφος τῶν ἑκατομμυρίων. Καὶ τί ἔκτακτη, τί ἀπίστευτη τύχη! Δὲν εἶχαν ἀνάγκη νὰ διαλέξουν μέσα στὴ σωρεία ἐκείνη τῶν βράχων. Εἶχαν βγεῖ ἀκριβῶς στὸ σημεῖο ὅπου ὁ Καμύλκ εἶχε θάψει τὸ θησαυρό του!

Τὸ νησάκι, ἐννοεῖται, ἦταν ἔρημο. Οὔτ' ἕνας ἄνθρωπος στὴν ἐπιφάνειά του, οὔτ' ἕνα πλοῖο στὴ θάλασσα ποὺ τὸ τριγύριζε. Καὶ τὸ κυριώτερο, κανένα ἴχνος ἀνθρωπίνου πατήματος στὸ ἔδαφος. Ποῦ θὰ πῇ πὼς κανένας δὲν εἶχε φτάσει ἐκεῖ πρὶν ἀπὸ τὸν Ἀντιφέρ. Ποιὸς ξέρει τί ἔπαθε, ποῦ ἐμποδίσθηκε καὶ ποῦ στάθηκε ὁ Σαούκ...

Ὕστερ' ἀπὸ ἔρευνα ὀλίγων λεπτῶν, ὁ Ἀντιφὲρ εἶδε ἕνα βράχο ποῦ ὑψωνόταν σὰ στῆλη, καθαρὸς κι' ἀπὸ φύκια κι' ἀπὸ χιόνια.

— Νά, νά, ἐδῶ! φώναξε μὲ πνιγμένη ἀπ' τὴ συγκίνηση φωνή

Ἔτρεξαν κοντά του, κοίταξαν. Ναί, στὴ μπροστινὴ πλευρὰ αὐτῆς τῆς στήλης φαινόταν τὸ διπλὸ Κ τοῦ Καμύλκ τόσο βαθιὰ χαραγμένο, ὥστε οὔτε βροχὲς οὔτε κύματα δὲν μπόρεσαν νὰ τὸ ἐξαλείψουν.

Στάθηκαν ὅλοι σιωπηλὰ κι' ἀποκαλύφθηκαν ὅπως μπροστὰ στὸν τάφο ἑνὸς ἥρωα. Ὕστερα ἄρχισαν νὰ σκάβουν. Εἶχαν πάρει μαζί τους καλὰ σύνεργα καὶ μ' εὐκολία ἄνοιξαν μιὰ μεγάλη τρύπα στὸ βραχῶδες ἔδαφος μπροστὰ στὴ στήλη. Σὲ κάθε χτύπημα, περίμεναν νὰ προσκόψῃ ὁ λοστὸς στὸ μετάλλινο στεφάνι κανενὸς βαρελιοῦ.

— Νά το! φώναξε ἄξαφνα ὁ Ἀντιφέρ, πετώντας μὲ τὸ λοστὸ τὸ θραῦσμα τοῦ βράχου ποὺ σκέπαζε τὸ θησαυρό.

Ἀλλὰ τὴν κραυγὴ τῆς χαρᾶς διαδέχθηκε ἀμέσως μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀντιφὲρ τὴν ἔβγαλε, ἀφίνοντας τὸ λοστό του νὰ πέσῃ...

Ἡ τρύπα, ὁ λάκκος, ὁ τάφος—ὅπως θέλετε—δὲν εἶχε πάλι παρὰ ἕνα μετάλλινο κουτί μὲ τὸ μονόγραμμα τοῦ Καμύλκ, ὅμοιο κι' ἀπαράλλαχτο μὲ τἄλλα δυὸ ποὺ εἶχαν βρεθεῖ στὸ νησάκι τοῦ Ὀμὰν καὶ στὸ νησάκι τοῦ Μα-Γιούμπα!

— Τὰ ἴδια πάλι; ἔκαμε ὁ Ζίλδας σηκώνοντας τὰ χέρια ψηλά.

Ναί, τὰ ἴδια. Μόνο διαμάντια δὲν ὑπῆρχαν αὐτὴ τὴ φορὰ στὸ κουτάκι. Κι' ἡ κιτρινισμένη περγαμηνή, ποὺ ἔβγαλαν ἀπὸ μέσα, ἔγραφε τἀκόλουθα:

«Ὑπάρχουν τρεῖς ἄνθρωποι ποὺ τοὺς εἶμαι ὑποχρεωμένος κι' ἐπιθυμῶ νὰ τοὺς δώσω ἕνα δεῖγμα τῆς εὐγνωμοσύνης μου. Τοὺς ἔκαμα νὰ ἐπισκεφθοῦν μαζὶ ἀλληλοδιαδόχως τρία διάφορα μέρη, γιὰ νὰ γνωρισθοῦν καλὰ στὸ διάστημα τῶν ταξιδιῶν τους καὶ νὰ συνδεθοῦν μὲ ἀδιάλυτη φιλία...»

Ὡραῖα τὸ κατώρθωσε αὐτὸ ὁ παπᾶς!

«Ἐὰν ἔκαμαν κάποιους κόπους ὧς νὰ λάβουν αὐτὴ τὴν περιουσία, ἐγὼ ἔκαμα πολὺ περισσότερους γιὰ νὰ τοὺς τὴν φυλάξω. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἄνθρωποι εἶναι: ὁ Γάλλος Ἀντιφέρ, ὁ Μαλτέζος Ζαμπουκὸ καὶ ὁ Σκῶτος Τρυκόμελ. Ἐὰν ἔχουν ἐκλείψῃ αὐτοί, οἱ φυσικοὶ κληρονόμοι τῶν θὰ μοιρασθοῦν τὴν κληρονομία. Μαζὶ λοιπὸν μὲ τὸν συμβολαιογράφο Μπὲν Ὀμάρ, ποὺ τὸν διώρισα ἐκτελεστὴ τῆς διαθήκης μου, ἀφοῦ λάδουν γνώση αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου, ποὺ εἶναι τὸ τελευταῖο, οἱ συγκληρονόμοι μποροῦν νὰ μεταβοῦν κατευθεῖαν στὸ τέταρτο νησάκι ὅπου ἔχω θάψει τὰ τρία βαρέλια.

Μέσ' στὴν ἀπελπισία ἕνας στεναγμὸς ἀπὸ ἀνακούφιση: Ὑπῆρχε καὶ νησάκι Νο 4, ἀλλὰ τοὐλάχιστο ἦταν τὸ τελευταῖο!

Ὁ Ἀντιφὲρ ἐξακολούθησε νὰ διαβάζῃ:

«Τὸ νησάκι αὐτὸ βρίσκεται...»

Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ κάτω μέρος τῆς περγαμηνῆς ἦταν φθαρμένο ἀπὸ τὴν ὑγρασία. Πολλὰ γράμματα ἔλειπαν. Οἱ λέξεις ἦταν μισὲς καὶ κάπουκάπου διαβαζόταν καμμιὰ ὁλάκερη. Ἔπειτα οἱ τελευταῖες ἀράδες ἦταν σβυσμένες ἐντελῶς. Καὶ πουθενὰ ἀριθμοί, πουθενὰ μῆκος καὶ πλάτος.

— Γιὰ ἴδες, Ζυχέλ, βγάζεις τίποτα;

Μὰ οὔτε ὁ Ζυχέλ, δὲν μπόρεσε νὰ βγάλῃ νόημα ἀπὸ τὶς κομμένες ἐκεῖνες λέξεις. Κι' ὁ Ζαμπουκὸ τὸ ἴδιο. Κι' ὁ Μπὲν-Ὀμὰρ χειρότερα. Ὅσο γιὰ τὸ Ζίλδα, οὔτε δοκίμασε νὰ πιάσῃ στὰ χέρια του τὸ χαρτὶ ἐκεῖνο.

Αὐτή, αὐτὴ ἦταν χωρὶς ἄλλο ἡ μεγαλύτερη συμφορὰ ποὺ τοὺς βρῆκε ὧς τώρα. Νὰ μὴν ξέρουν, καὶ νὰ μὴν ὑπάρχῃ τρόπος νὰ μάθουν ποτέ, ποῦ τῆς γῆς βρισκόταν τὸ τέταρτο, τὸ τελευταῖο καὶ τὸ καλύτερο νησάκι;

Φόβερό!

— Ζυχέλ! τίποτα;

— Τίποτα, θεῖε μου!

Κι' ὁ Ἀντιφὲρ ἔπεσε κάτω σὰν κεραυνόπληκτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Ὅπου ἡ Ἐνογάτη διαγράφει μὲ τὸ δάχτυλο μιὰ περιφέρεια κύκλου, καὶ τί συνέπειες ἔχει τὸ ἀθῶο αὐτὸ παιχνίδι.

Στὶς 12 Αὐγούστου, τὸ σπίτι τοῦ Ἀντιφέρ, εἶχε χαρὰ μεγάλη. Τὸ πρωΐ στὶς δέκα ξεκίνησε ἀπὸ κεῖ μιὰ γαμήλια συνοδεία μὲ τὴν Ἐνογάτη καὶ τὸν Ζυχέλ. Οἱ καλοφορεμένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι πῆγαν πρῶτα στὸ Δημαρχεῖο, ἔπειτα στὴν ἐκκλησιά, καὶ ξαναγύρισαν, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, στὸ σπίτι, πάντα μὲ τὸ γαμπρὸ καὶ τὴ νύφη μπροστά.

Ὥστε οὔτε ὁ Ζυχὲλ πῆρε πριγκιπέσσα, οὔτε ἡ Ἐνογάτη πρίγκιπα. Καὶ τοῦτο γιατὶ ἔλειψαν ἀπὸ τὴ μέση τὰ ἑκατομμύρια ποὺ εἶχαν σηκώσει τὰ μυαλὰ τοῦ θεῖου της Πέτρου-Σερβὰν Μαλό. Φαντάζεσθε πιὰ τὴ χαρὰ ὅλων, καὶ μάλιστα τῆς μητέρας Νανὸν καὶ τοῦ πιστοῦ φίλου Ζίλδα.

Κι' ὁ Ἀντιφέρ; τί ἔκανε ὁ Ἀντιφέρ;..

Ἔ, αὐτὸς δὲν ἦταν καὶ τόσο καλὰ στὴν ὑγεία του. Κλεισμένος στὴν κάμαρά του, ἀμίλητος, μελαγχολικός, ἕτοιμος νὰ θυμώσῃ μὲ τὸ παραμικρό, νὰ γίνῃ ἔξω-φρενῶν, μόλις καὶ μετὰ βίας εἶχε δώσει τὴ συγκατάθεσή του γιὰ τὸ γάμο, λέγοντας:

— Οὖφ! ἂς κάμουν ὅ,τι θέλουν! ἐγὼ δὲν ἀνακατεύουμαι πιά.

Μὰ μὲ κανένα τρόπο δὲν θέλησε νὰ παρασταθῇ οὔτε στὸ Δημαρχεῖο οὔτε στὴν ἐκκλησία.

—Ἔλα, τὸν παρακαλοῦσε ἡ ἀδελφή του, τὰ παιδιὰ θὰ λυπηθοῦν...

—Ἂς λυπηθοῦν! τῆς ἀποκρίθηκε. Μήπως κι' ἐγὼ δὲν εἶμαι λυπημένος;

Κι' ἀλήθεια, ἦταν πολὺ λυπημένος ὁ καπετὰν-Ἀντιφὲρ ἀπὸ τὴ συμφορὰ τῆς Σπιτσβέργης. Σηκωτὸ τὸν κουβάλησαν οἱ ναῦτες τοῦ «Κρούν» ἀπὸ τὸ Νοτιοανατολικὸ νησάκι στὸ πλοῖο ποὺ τὸν γύρισε μὲ τοὺς συντρόφους του στὸ Χάμμερφεστ. Ἀπὸ ἐκεῖ—τί ἄλλο εἶχαν νὰ κάμουν;—πῆραν τὸ βαπόρι γιὰ τὸ Μπέργκεν. Ἐπειδὴ μεταξὺ Μπέργκεν καὶ Χριστιανίας δὲν ὑπῆρχε ἀκόμα σιδηρόδρομος, πῆγαν στὴν πρωτεύουσα τῆς Νορβηγίας μὲ ἁμάξι. Ἕνα βαπόρι τοὺς μετέφερε στὴν Κοπεγχάγη. Καὶ τέλος οἱ σιδηρόδρομοι τῆς Δανίας, Γερμανίας, Ὁλλανδίας, Βελγίου, καὶ Γαλλίας, τοὺς ἔφεραν πρῶτα στὸ Παρίσι καὶ κατόπι στὸ Σαὶν-Μαλό.

Στὸ Παρίσι ὁ Ἀντιφὲρ ἀποχαιρέτησε τὸν τραπεζίτη Ζαμπουκό. Γιὰ συνοικέσιο πιὰ οὔτε λόγος. Ἀφοῦ δὲν βρέθηκαν τὰ ἑκατομμύρια, ἡ δεσποινὶς Ταλισμὰ θὰ ἔμενε στὸ ράφι γιὰ πάντα. Μόνο τὸ διαμάντι τοῦ Ἀντιφὲρ πουλήθηκε στὸ Παρίσι, γιὰ νὰ πληρωθῇ ὁ τραπεζίτης τὰ ἔξοδα ποὺ εἶχε κάνει γιὰ τὸ ταξίδι ἀπὸ τὸ Ἐδιμβοῦργο. Πραγματικῶς, ὁ Ἀντιφὲρ τοῦ ἐπλήρωσε ὅσα τοῦ ἀναλογοῦσαν καὶ πάλιν τοῦ ἔμειναν ἀρκετὲς χιλιάδες γιὰ νὰ τὶς φυλάξῃ. Ἔτσι ἀπὸ τὴ μεγάλη αὐτὴ περιπέτεια τῆς ζωῆς του, ὁλικῶς τουλάχιστο, δὲν βγῆκε ζημιωμένος.

Στὸ Παρίσι ἔπίσης ἀποχαιρέτησε καὶ τὸν Μπὲν-Ὀμὰρ μὲ τὴν ὡραία αὐτὴ φράση:

— Καὶ τώρα πήγαινε... στὸ διάβολο!

— Καὶ κοίταξε νὰ τἄχῃς μαζί του καλά, πρόσθεσε κι' ὁ Ζίλδας.

Κι' ὁ ἄμοιρος συμβολαιογράφος, χωρὶς νὰ γυρέψῃ ρέστα, πῆρε τὸ συντομώτερο δρόμο γιὰ τὴν Ἀλεξάνδρεια.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡ. ΞΕΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΕΚΑΤΟΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

Ο ΠΡΩΤΟΣ ποὺ χειραφέτησε τὴν Ἑλληνίδα εἶναι ὁ Ἰωάννης Π. Κοκκώνης. Αὐτός, ἐδῶ κι' ἑκατὸ χρόνια, εἶχε τὴν ἔμπνευση νὰ ἱδρύσῃ μιὰ Ἑταιρεία μὲ σκοπὸ τὴ γυναικεία ἐκπαίδευσῃ κι' ἄνοιξε στὴν Ἀθήνα τὸ πρῶτο σχολεῖο γιὰ κορίτσια, τὸ πρῶτο παρθεναγωγεῖο. Ἴσως θὰπορήσετε: ἦταν καμμιὰ χειραφεσία αὐτό; Μὰ ναί! ἦταν ἡ ἀρχή της, τὸ πρῶτο της βῆμα. Μ' αὐτὸ ξεκίνησε γιὰ νὰ κάμῃ κατόπι τόσα πολλά. Γιατὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀκόμα, ἦταν πολὺ σπουδαῖο πρᾶγμα νὰ βγαίνῃ ἕνα κορίτσι ἀπ' τὸ σπίτι του καθεμέρα, γιὰ νὰ πηγαίνῃ ἔστω καὶ στὸ σχολεῖο. Οἱ γυναῖκες ἢ ἔμεναν ὁλωσδιόλου ἀγράμματες, ἢ μάθαιναν λίγα γράμματα στὸ σπίτι. Κι' ὁ περισσότερος κόσμος εἶχε τὴν πρόληψη πὼς τὰ γράμματα δὲν εἶναι γιὰ τὶς γυναῖκες. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ σχολεῖο ποὺ ἄνοιξε ἡ νεοσύστατη Ἑταιρεία, πολὺ λίγα κορίτσια ἐφοίτησαν τὸν πρῶτο χρόνο· τόσο, ποὺ ἐνόμιζαν ὅλοι πὼς ἡ προσπάθεια θὰποτύχῃ. Ἀλλὰ ὁ Κοκκώνης κι' οἱ ἄξιοι συνεργάτες του εἶχαν ζῆλο, πίστη, θέληση, ὑπομονή. Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ-τρία χρόνια οἱ μαθήτριες ἦταν τόσο πολλές, ὥστε δὲν τὶς χωροῦσε πιὰ τὸ πρῶτο μικρὸ σπίτι ποὺ εἶχαν πιάσει. Ἀναγκάσθηκαν νὰ πιάσουν ἄλλο, μεγαλύτερο, ἔπειτα ἄλλο. Καὶ τέλος, μὲ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου καὶ τὴν καταπληκτικὴ αὔξηση τῶν μαθητριῶν, εἶδαν τὴν ἀνάγκη νὰποκτήσουν ἕνα πολὺ εὐρύχωρο σχολεῖο, ποὺ φυσικὰ ἔπρεπε νὰ χτισθῇ ξεπίτηδες. Τότε, μὲ τὴ γενναία βοήθεια τῶν βασιλέων Ὄθωνα καὶ Ἀμαλίας καὶ μὲ τὶς δωρεὲς διαφόρων ὁμογενῶν, ἀγόρασαν τὸ οἰκόπεδο ἐκεῖνο τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου κι' ἄρχισαν νὰ χτίζουν. Ἀλλὰ τὰ χρήματα τελείωσαν καὶ τὸ χτίριο κινδύνευε νὰ μείνῃ στὴ μέση. Εὐτυχῶς βρέθηκε ἕνας μεγάλος εὐεργέτης τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας καὶ τοῦ Ἔθνους: ὁ Ἀπόστολος Ἀρσάκης. Αὐτὸς ἀποτελείωσε τὸ σχολεῖο μὲ τὴν ἐκκλησιά του, ἔδωσε στὴν Ἑταιρεία ὅσα εἶχε ξοδέψει ὧς τότε γιὰ τὸ οἰκόπεδο καὶ τὸ χτίριο, κι' ἀκόμα τὴν ἐπροίκησε μὲ διακόσιες χιλιάδες φράγκα—δωρεὰ τεράστια γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἀπὸ εὐγνωμοσύνη, τὸ πρῶτο ἰδιόκτητο σχολεῖο τῆς πλούσιας πιὰ Ἑταιρείας ὀνομάσθηκε «Ἀρσάκειο». Κι' αὐτὸ τὸ ὄνομα πῆραν ὅλα ὅσα ἔγιναν κατόπι—στὴν Κέρκυρα, στὴν Πάτρα, στὴ Λάρισσα, στὴ Λαμία,—ὧς τὸ τελευταῖο στὴν Ἀθήνα, τὸ θαυμάσιο τοῦ Ψυχικοῦ. Ἔτσι κι' ὅλες οἱ Ἑλληνίδες ποὺ φοίτησαν κάποτε ἢ φοιτοῦν σήμερα σ' ἕν' ἀπ' αὐτὰ τὰ πολυάριθμα καὶ λογῆς-λογῆς σχολεῖα τῆς Ἑταιρείας—ἐσωτερικές, ἡμισίσσιτες ἢ ἐξωτερικές,—ὀνομάζουνται «Ἀρσακειάδες», τίτλος τιμῆς ποὺ τὸν φέρουν μὲ τὴν ἴδια δίκαιη περηφάνεια κι' οἱ παλιὲς κι' οἱ σημερινές.

Ἀλλ' ἂς γυρίσουμε στὸν Κοκκώνη. Πόση ἐπιτυχία εἶχε καὶ πόση ἔκταση ἔλαβε τὸ ἔργο του! Ἄρχισε ἀπὸ ἕνα σπιτάκι σὲ μιὰ πάροδο τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ, πέρασε ἀπ' τὸ μεγάλο τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου καὶ συνεχίζεται τώρα στὸ ἀπέραντο τοῦ Ψυχικοῦ. Τί ἐκπληξη καὶ τί χαρὰ θὰ αἰσθανόταν, ἂν μποροῦσε νὰ βγῇ ἀπὸ τὸν τάφο—πέθανε τὸ 1867—καὶ νὰ τὸ ἴδῃ!.. Ἀλλὰ τὸ ἔργο ἦταν τέτοιο ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ μὴν ἐπιτύχῃ. Ἡ ἀρχή του μόνο ἦταν δύσκολη, καὶ γι' αὐτὸ ὁ Κοκκώνης εἶναι ἄξιος θαυμασμοῦ. Τὸ 1836, ὅταν ἵδρυσε τὴν Ἑταιρεία, ἡ Ἑλλάδα πρὸ ὀλίγου μόλις εἶχ' ἐλευθερωθῇ, κι' ἡ Ἀθήνα, ἡ πρωτεύουσά της, ἦταν σχεδὸν ἕνα χωριό. Τὸ Κράτος, φτωχότατο, δὲν εἶχε οὔτε γιὰ σχολεῖα ἀρρένων. Προλήψεις, καθὼς εἴπαμε, ἐπικρατοῦσαν πὼς ἡ γυναίκα δὲν ἦταν γιὰ γράμματα καὶ πὼς τὰ κορίτσια δὲν ἔκανε—πώ, πώ, τί ντροπή!—νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ σπίτι; Ὁ Κοκκώνης ὅμως, νοῦς φωτισμένος—εἶχε σπουδάσει στὸ Παρίσι κι' ἦταν διευθυντὴς τοῦ πρώτου Διδασκαλείου κι' ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων—προέτρεξε καὶ προεῖδε. Πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ μείνῃ ἡ Ἑλληνίδα στὸ σκοτάδι; Ἂν τὸ Κράτος δὲν εἶχε τὰ μέσα, ἔπρεπε νὰναλάβῃ τὴν ἐκπαίδευσή της ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Κι' αὐτὴ ἴσα-ἴσα τὴν πρωτοβουλία εἶχε ὁ Κοκκώνης, ποὺ τὸν βοήθησαν οἱ πιὸ φιλοπρόοδοι ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς του. Ἔτσι ἔγινε ὅ,τι ἔγινε σ' αὐτὰ τὰ ἑκατὸ χρόνια. Κι' ἡ χειραφεσία τῆς Ἑλληνίδας, ποὺ ἄρχισε ἀπὸ τότε, ἔχει πιὰ συμπληρωθεῖ. Γι' αὐτὸ μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς ὁ Κοκκώνης δὲν ἵδρυσε ἁπλῶς τὴ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία καὶ τὸ Ἀρσάκειο· δημιούργησε καὶ Νέα Ἑλληνίδα ποὺ βγῆκε ἀπ' τὸ μεγάλο αὐτὸ σχολεῖο.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

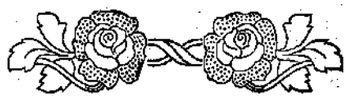

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΑΚΑΣ, Πιτσιρίκος, Ἀθῆναι. Α' Βραβεῖον 269ου Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Πνευματ. Ἀσκήσεων, Ἴσότιμος Α' Βραβείου 267ου Διαγ. Λύσεων 2. ΝΤΙΝΟΣ Θ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, Παναχαϊκόν, Πάτραι. Α' Βραβ. 267ου Διαγ. Λύσεων. — 3. ΔΑΝΑΗ, ΑΕΣΓΟΥΝΗ, Ἀρλίτα, Τραγούδι τῆς Φλογέρας, Ἀθῆναι. Α' Βραβ. 267ου Διαγ. Λύσεων. — 4. ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΣ ΓΑΤΟΣ, Ἀθῆναι. Α' Βραβ. 268ου Διαγ. Λύσεων. — 5. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΝ. ΚΑΝΑΚΗΣ, Πνεῦμα τῆς Ἀντιλογίας, Παῦλος Αἰμίλιος, Ἀθῆναι. Α' Βραβ. 266ου Διαγ. Λύσεων, Ἴσότιμος τῶν Διαγωνισμῶν 264ου, 265ου καὶ 267ου.

Η ΜΙΚΡΗ ΡΩΣΙΔΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JEAN ROSMER

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ πρόσθεσε εὔθυμα :

—Ἂν νομίζετε πῶς γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀξίζω νὰ μοῦ κόψουν τὸ κεφάλι, σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ μὲ μαρτυρήσετε.

Καὶ ἔβαλε τὰ γέλια.

Ἡ Ἀγγλίδα ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ θυμό της εἶπε μέσα της :

— Μὲ εἰρωνεύεται!.. Θὰ εἶναι Γαλλίδα, δίχως ἄλλο. Εἶναι πολὺ ἑτοιμόλογη. Μα μὴ νομίζεις πῶς θὰ μὲ γελάσῃς ἐμένα, κυρά μου! Σὲ παραφυλάω καὶ θὰ σὲ πιάσω!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Τὸ γράμμα τοῦ Βασιλέως τῆς Ρώμης

Τὸ ἄλλο πρωΐ ἡ Κάτια ἑτοιμάσθηκε γιὰ τὸ Λόγκγουντ. Μέσα στὸ κεντημένο της σακκουλάκι εἶχε κρύψει τὸ γράμμα τοῦ Βασιλέως τῆς Ρώμης καὶ τὰ ἐμπιστευτικὰ ἔγγραφα.

Τούτη τὴ φορὰ εἶχε τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ ἐκτελοῦσε τὴν ἀποστολὴ ποὺ εἶχε ἀναλάβει. Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς της εὐχόταν νὰ συναντήσῃ στὸν κῆπο τὸν νουνό της ἢ τὸν Βεραζίνα. Εἶχαν περάσει πολλὲς ἡμέρες ποὺ δὲν εἶχε μπορέσει νὰ μιλήσῃ ἐλεύθερα μὲ τὸν κόμητα. Δὲν εἶχε ξαναγυρίσει πιὰ στὸν λαχανόκηπο. Ἀλλωστε αὐτὸ θὰ ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνο. Ὁ Πάτρικ θὰ γύρευε νὰ πάῃ μαζί της καὶ δὲν τὸ ἤθελε μὲ κανένα τρόπο αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ὡστόσο ἡ Κάτια εἶχε τὴν ἐλπίδα πῶς ἴσως ὁ ταγματάρχης Μοντάργκ νὰ ἦταν εἰδοποιημένος γιὰ τὴ σημερινὴ ἐπίσκεψη της στὸ Λόγκγουντ καὶ νὰ ἔβρισκε μιὰ πρόφαση γιὰ νὰ τύχῃ στὸ δρόμο της.

Ὅταν κανεὶς βρεθῇ ἀντικρὺ στὸν κίνδυνο συχνὰ χάνει τὸν φόβο ποὺ αἰσθανόταν πρῶτα καὶ ἀποκτᾶ μεγαλύτερη ψυχραιμία. Ἔτσι συνέβη καὶ στὴν Κάτια. Ἀπόλυτα ἤρεμη κατέβηκε ἀπ' τάμάξι μπροστὰ στὴν καγκελόπορτα τοῦ Λόγκγουντ κι' ἄρχισε νὰ διασχίζῃ τοὺς κήπους. Ὁ καμαριέρης τῆς ὑπηρεσίας ποὺ ὑποδέχθηκε τὴν ἐπισκέπτρια πήγαινε μπροστά της γιὰ νὰ τῆς δείχνῃ τὸ δρόμο. Ἡ Κάτια περνοῦσε μὲ τὸ ἐλαφρό της βῆμα πάνω ἀπὸ τὰ ἀμμόστρωτα δρομάκια, ὅταν σ' ἕνα στρίψιμο τοῦ δρόμου εἶδε ἀπὸ μακρυὰ ἕνα σταυλίτη ποὺ κρατοῦσε ἕνα ἄλογο ἀπὸ τὸ χαλινάρι.

Εὐθὺς ἀναγνώρισε τὸ ἀγαπημένο ἄλογο τοῦ Ναπολέοντος. Λίγες μέρες πρωτήτερα, γυρίζοντας στὴν βίλλα μὲ τὸν Πάτρικ μετὰ ἀπὸ ἕνα περίπατο, εἶχε διακρίνει ἀπὸ μακρυά, τὴ μορφὴ τοῦ ξεπεσμένου μονάρχη. Ὀρθὸς ἐπάνω σ' ἕνα βράχο ὁ νικημένος κατακτητὴς κοίταζε τὴ θάλασσα μὲ τὸ πρόσωπο γυρισμένο κατὰ τὸ βοριά.

Τὸ θέαμα αὐτό, τὸ τόσο ἁπλὸ καὶ τόσο μεγάλο εἶχε καταταράξει τὰ δυὸ παιδιά. Ἀκίνητος ἐκεῖ, μὲ τὸ χαλινάρι τοῦ ἀλόγου του στὸ χέρι, μὲ τὰ μάτια του καρφωμένα πρὸς τὴ μακρυνὴ του πατρίδα, ὁ Ναπολέων τοὺς φάνηκε σὰν καθηλωμένος ἐπάνω στὸ βράχο μὲ ἀόρατες ἀλυσίδες.

— Κοιτάζει κατὰ τὴ Γαλλία, εἶπε ὁ Πάτρικ μὲ χαμηλὴ φωνή.

Καὶ ἡ Κάτια μὲ κόπο συγκρατώντας τὰ δάκρυά της εἶχε ἀπαντήσει :

— Πᾶμε, ἂς φύγωμε ἀπὸ δῶ.

Καὶ τώρα ἡ Κάτια ἀνεγνώριζε τὸ ἴδιο ἄλογο ποὺ εἶχε ἰδεῖ προχτὲς καὶ στὸ πρόσωπο τοῦ σταυλίτη ἀναγνώριζε τὸν νουνό της.

Καθὼς περνοῦσε ἀπὸ κοντά του ἡ Κάτια τοῦ ἔκανε ἕνα νόημα καὶ ὕστερα μουρμούρισε ρωσικά :

— Θὰ προσπαθήσω νὰ ἰδῶ τὸν Αὐτοκράτορα. Ἂν μπορῇς κοίταξε νὰ βρεθῇς στὸ δρόμο μου τὴν ὥρα ποὺ θὰ φεύγω.

Καὶ συνεχίζοντας τὸ δρόμο της μπῆκε στὸ σπίτι.

Ἡ κυρία Μπερτράν καὶ ἡ κυρία Μοντολόν δέχθηκαν τὸ κοριτσάκι μὲ τὴ μεγαλύτερη φιλοφροσύνη καὶ τῆς ἔκαναν τοῦ κόσμου τὶς περιποιήσεις. Ἡ μικρούλα δὲν μποροῦσε νὰ μαντεύσῃ ἂν οἱ δυὸ Γαλλίδες γνώριζαν ποιὰ ἦταν στ' ἀλήθεια.

Τὸ ἀπόγευμα ἀφιερώθηκε ὁλόκληρο στὴ μουσική. Μόλο ποὺ δὲν ἐννοιωθε καμμιὰ διάθεση γιὰ τραγούδι ἡ μικρὴ Ρωσίδα προσπαθοῦσε νὰ εὐχαριστήσῃ ὅσο περισσότερο μποροῦσε τὶς δυὸ κυρίες.

Ἡ γλυκειὰ φωνή της, ὁ τρόπος ποὺ τραγουδοῦσε καταμάγευσαν τὴν κυρία Μπερτράν καὶ τὴ φίλη της. Ἐπὶ ὧρες ὁλόκληρες ἔβαζαν τὴ μικρή τους ξένη νὰ τοὺς τραγουδάῃ

ὅσα τραγούδια ἤξερε χωρὶς νὰ κουράζονται νὰ τὴν ἀκοῦνε.

Ὡστόσο ἡ Κάτια ἄρχισε νὰ χάνῃ τὴν ἡρεμία της. Ἡ ἀγωνία τὴν κυρίευε ὅλο καὶ περισσότερο. Οἱ ὧρες περνοῦσαν καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν παρουσιαζόταν καθόλου

Ἡ καϊμενούλα ἔνοιωθε τέτοια ἀπογοήτευση ποὺ τῆς ἐρχόταν νὰ βάλῃ τὰ κλάμματα. Θὰ πήγαινε καὶ σήμερα χαμένη ἡ εὐκαιρία νὰ ἰδῇ τὸν Αὐτοκράτορα ;

Τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἡ Κάτια ἄρχισε ν' ἀπελπίζεται, ἕνας ὑπηρέτης μπῆκε στὸ δωμάτιο καὶ κάτι εἶπε στὴν κυρία Μπερτράν. Ἐκείνη χαμογέλασε.

—Ἀγαπητό μου παιδί, ἔκανε γυρίζοντας στὴν Κάτια, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ σαλόνι καὶ σὲ ἄκουσε νὰ τραγουδᾶς. Θέλει νὰ σὲ συγχαρῇ. Ἔλα λοιπὸν μαζί μου γιὰ νὰ σὲ παρουσιάσω στὸν Αὐτοκράτορα.

Ἡ Κάτια ἔγινε κατακόκκινη καὶ εὐθὺς σηκώθηκε γιὰ νὰ πάῃ μαζὶ μὲ τὴν κόμησσα νὰ συναντήσουν τὸν Ναπολέοντα.

—Ὦ Θεέ μου, πῶς ἄλλαξε! εἶπε μέσα της, μόλις ἀντίκρυσε τὸν Αὐτοκράτορα ποὺ στεκόταν ἔξω ἀπὸ τὸ περίπτερο, ὄρθιος κοντὰ σ' ἕνα δέντρο. Ἐπάχυνε!.. φαίνεται λυπημένος... κουρασμένος...

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ εἶχαν πάει κοντά του.

— Μεγαλειότατε, εἶπε ἡ κυρία Μπερτράν, κάνοντας μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση, ὁρίστε ἡ μικρούλα τραγουδίστρα ποὺ ἡ Μεγαλειότης σας θέλησε νὰ γνωρίσῃ. Ἐπιτρέψτε με νὰ παρουσιάσω στὴν Μεγαλειότητά σας τὴν δεσποινίδα...

— Εὐχαριστῶ πολύ, κυρία κόμησσα, τὴν ἔκοψε ὁ Ναπολέων.

Χαμογέλασε στὴν Κάτια μὲ τὸ γλυκὸ ἐκεῖνο χαμόγελο ποὺ ἔχουνε μιὰ ἰδιαίτερη λάμψη καλωσύνης στὸ πρόσωπό του καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸν ἀξιωματικὸ τῆς ὑπηρεσίας ποὺ στεκόταν κοντά του :

—Ἀφῆστε μας ἕνα λεπτὸ μόνους, Γκουργκώ... καὶ σεῖς, σᾶς παρακαλῶ, κυρία.

Ὁ ἀξιωματικὸς καὶ ἡ κόμησσα ὑποκλίθηκαν καὶ ἀπομακρύνθηκαν ἀμέσως.

Ἡ Κάτια, τρέμοντας ὁλόκληρη ἀπὸ τὴν ταραχή της, περίμενε ν' ἀκούσῃ τὶς πρῶτες λέξεις ποὺ θὰ τῆς ἔλεγε ὁ Αὐτοκράτωρ.

— Δοιπόν, μικρούλα, ἔκανε ὁ νικημένος μονάρχης, χαϊδεύοντας ἐλαφρὰ τὸ φλογισμένο μάγουλο τῆς Κάτιας, λοιπόν, δὲν μὲ ξέχασες ;

—Ὦ, πῶς μποροῦσε ποτὲ νὰ γίνῃ αὐτό, Μεγαλειότατε, τραύλισε ἡ Κάτια.

Πῆρε τὸ χέρι τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὸ φίλησε μὲ σεβασμό.

— Θὰ ἦταν ποτὲ δυνατὸ νὰ ξεχάσω τὶς εὐεργεσίες τῆς Μεγαλειότητός σας ; εἶπε. Μὲ συγχωρεῖτε, Μεγαλειότατε... ἀλλὰ... νὰ σᾶς ξαναβλέπω ἔτσι... εἶμαι... πολὺ μὲ...

Κατάπιε τὰ δάκρυα ποὺ ἔπνιγαν τὴν φωνή της καὶ εἶπε βραχνὴ ἀπὸ συγκίνηση :

—Μεγαλειότατε, ἔχω ἀναλάβει μιὰ ἀποστολὴ γιὰ τὴν Μεγαλειότητά σας.

Ὁ Ναπολέων τινάχθηκε. Τὸ πρόσωπό του πῆρε αὐστηρὴ ἔκφραση :

— Τί ἐννοεῖς μὲ αὐτό, παιδί μου, εἶπε μ' ἔκπληξη.

—Ἔχω νὰ παραδώσω στὴ Μεγαλειότητά σας δύο ἔγγραφα. Πρῶτα ἕνα γράμμα τοῦ Βασιλέως τῆς Ρώμης καὶ ὕστερα ἕνα σχέδιο γι' ἀπόδραση. Ὅλα βρίσκονται σ' αὐτὸ τὸν φάκελλο. Οἱ παλιοί σας ὑπήκοοι σᾶς συλλογίζονται...

Ὁ Ναπολέων δὲν ἄκουσε τὸ τέλος ἀπὸ τὰ λόγια τῆς Κάτιας. Ἡ αὐστηρὴ ἔκφραση χάθηκε ἀπὸ τὸ πρόσωπό του. Μὲ βία τῆς εἶπε :

—Ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ γιό μου ; Ὦ, δῶστε μού το γρήγορα.

Ἡ Κάτια ἔβγαλε τὰ χαρτιὰ ἀπὸ τὸ τσαντάκι της.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ φάκελλος περνοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι τῆς Κάτιας στὸ χέρι τοῦ Ναπολέοντος μιὰ κοριτσίστικη σιλουέττα ξεπρόβαλλε στὴ γωνία τοῦ σπιτιοῦ. Ἦταν ἡ Μίλδρεδ.

Ὁ Ναπολέων εἶχε τὴν πλάτη γυρισμένη πρὸς τὸ σπίτι καὶ δὲν διέκρινε τὴν μικρὴ Ἀγγλίδα. Ἡ Κάτια ὅμως ποὺ στεκόταν ἀπέναντί του ἐπάγωσε ἀπὸ τὸ φόβο της. Ἐχλώμιασε εὐθὺς καὶ λίγο ἔλειψε νὰ φωνάξῃ :

— Προσέξτε!

Ἀντικρύζοντας τὸν Βοναπάρτη ἡ ἀνεψιὰ τοῦ Ἄγγλου ἀστυνομικοῦ τραβήχτηκε ἀμέσως. Θυμήθηκε τὶς συστάσεις ποὺ τὶς εἶχε κάνει ὁ θεῖος της καὶ τὶς ἔβαλε εὐθὺς σὲ πράξη. Εἶχε προφθάσει ὅμως νὰ παρατηρήσῃ πῶς ἡ μικρὴ Ρωσίδα εἶχε δώσει κάτι στὸν Βοναπάρτη καὶ πῶς αὐτὸς εἶχε ἁπλώσει μὲ βία τὸ χέρι του νὰ τὸ πάρῃ. Τί νὰ ἦταν ἄραγε ; Καλὰ εἶχε μαντεύσει αὐτὴ πῶς ἡ διαγωγὴ τῆς Κάτιας ἦταν ὕποπτη. Καλὰ εἶχε καταλάβει πῶς ἡ πρόσκληση τῆς κυρίας Μπερτράν ἔκρυβε κάτι.

Ἂς εἶχε ὡραῖες τουαλέττες ἡ μικρὴ ξένη, ἂς εἶχε μαζέψει ὅλο τὸν κόσμο μὲ τὶς χάρες της καὶ τὰ ταλέντα της. Θὰ ἔβλεπε τώρα!

Ἐντωμεταξὺ συνέχισε τὴν παρακολούθησή της. Κρυμμένη πίσω ἀπὸ τὰ δένδρα δὲν ἄφηνε ἀπὸ τὰ μάτια τὴν ἐχθρά της. Ἔξαφνα τὴν εἶδε νὰ πλησιάζῃ ἕνα σταυλίτη ποὺ στεκόταν ἀπόμερα σὰν νὰ τὴν περίμενε καὶ νὰ μιλάῃ μαζί του βιαστικά. Πῆγε κοντήτερα καὶ πρόσεξε ν' ἀκούσῃ. Δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ καταλάβῃ λέξη. Σὲ τί γλῶσσα μιλοῦσε αὐτὸς ὁ σταυλίτης ; Ἔμοιαζε μὲ τὰ ρωσσικὰ τραγούδια τῆς Κάτιας.

Περίεργο, σκέφθηκε ἡ Μίλδρεδ. Πρὶν τὴν εἶδα νὰ φιλάῃ τὸ χέρι τοῦ Κορσικανοῦ... Τώρα κουβεντάζει μ' ἕνα ὑπηρέτη. Δὲν καταλαβαίνω τίποτε.

Ἡ Κατερίνα στὸ διάστημα αὐτὸ διηγόταν στὸ νουνό της τὴ συνάντησή της μὲ τὸν Αὐτοκράτορα, ὅταν ἕνα τρίξιμο κλαριῶν τὴν ἔκανε νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι. Κοίταξε γύρω της καὶ εἶδε τὴν ἄκρη ἑνὸς φουστανιοῦ νὰ ἐξαφανίζεται πίσω ἀπὸ ἕνα θάμνο.

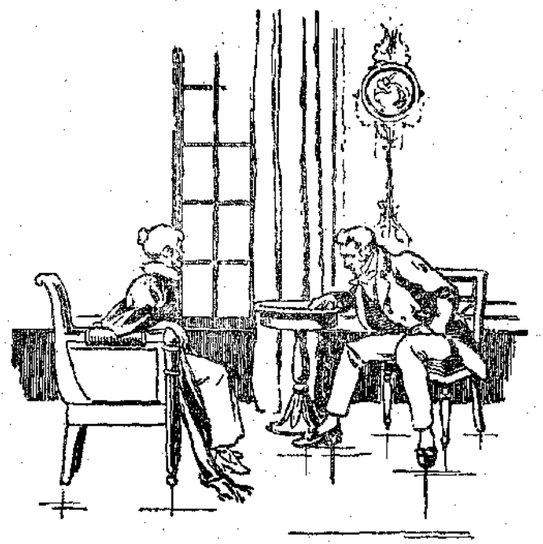

— Παρακολούθησε αὐτὸ τὸ κοριτσάκι κι' ἂν δῇς τίποτε ὕποπτο μὲ εἰδοποιεῖς, εἶπε ὁ σὲρ Οὐίλλιαμς... (Σελ. 492, στ. γ').

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΦΥΓΕ

Πάνε τέσσερα χρόνια· ἀπὸ τότε καὶ κάθε καλοκαίρι, τὴν ἴδια ἐποχή, περνᾷ ἡ ἴδια πάντα θλιβερὴ σκηνὴ ἀπ' τὸ νοῦ μου.

Τὸ χωριό, δὲν ἦταν μεγάλο· οἱ χωρικοὶ ἦσαν μετρημένοι καὶ ὅλοι ἀγαπημένοι σὰν ἀδέρφια. Κάθε βράδυ, μετὰ τὴν ἐργασία τους, γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν, ἔπιναν ὅλοι τὸν καφέ τους στὸ ἴδιο καφενεδάκι τῆς πλατείας. Θαρροῦσες πὼς ἔβλεπες μιὰ μεγάλη, ἀγαπημένη οἰκογένεια.

Σὲ λίγο, ὅλοι φαίνονταν πὼς κάποιον περίμεναν. Καὶ νά! 'Απ' τὴ γωνία τοῦ δρόμου πλησιάζει ἕνα γεροντάκι, ποὺ τὸ χαρακτηρίζει ἡ μακρυά του γενειάδα ποὺ ἀνεμίζει στὸ ἁπαλὸ φύσημα τοῦ ἀέρα. Ἡ ἔκφραση τοῦ προσώπου του, δείχνει ἕνα ἄνθρωπο δυστυχισμένο. Στὸ ἕνα του χέρι κρατᾷ ἕνα παιδάκι, τεσσάρων-πέντε χρόνων, καὶ στὸ ἄλλο ἕνα παλιὸ σπασμένο κουτί.

Στὸ πλησίασμά του, ὅλοι χαίρονται καὶ μὲ ἐνθουσιασμὸν τὸν ὑποδέχονται.

Ὅταν εἴμαστε δυστυχισμένοι, ἡ παραμικρὴ συμπάθεια ἑκ μέρους τῶν ἄλλων, μᾶς κάνει νὰ ξεχνᾶμε ἕνα μέρος ἀπὸ τὴν δυστυχία μας.

Ἔτσι καὶ τὰ χείλη τοῦ γέρου, διαστέλλονται σ' ἕνα χαμόγελο λίγης εὐχαρίστησης καὶ ὁλοένα πλησιάζει. Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τραπέζια ἀκουμπᾷ τὸ κουτί, τὸ ἀνοίγει καὶ βγάζει ἀπὸ μέσα ἕνα παλιὸ βιολί, ποὺ μόλις διακρίνεις τὰ ἴχνη ἑνὸς κοκκινοπιὸ χρώματος.

Ἀρχίζει νὰ παίζῃ. Μιὰ μελωδία χύνεται στὸν ἀέρα· μὰ πόσο διαφορετικὴ ἀπὸ κείνες ποὺ ἔχω ἀκούσει. Κάθε κίνηση τοῦ δοξαριοῦ ἀπάνω στὶς χορδές, ἦταν ἕνας στεναγμός, ἕνα παράπονο, ἕνας πόνος. Ἀθελά σου συμμερίζεσαι τὴν δυστυχία του, ἐνῶ τελειώνοντας σ' ἀφίνει νὰ διακρίνῃς δυὸ δάκρυα ποὺ λάμπουν στὰ γέρικα μάτια του, τὰ καρφωμένα στὸ μικρὸ παιδί.

Μὲ πόση εὐχαρίστηση οἱ φτωχοὶ χωρικοὶ ἔριχναν τὸν ὀβολόν τους στὸ τασάκι ποὺ τοὺς ἐπρότεινε! Ἕνα χαμόγελο σχεδὸν εὐτυχισμένο ἦταν τὸ εὐχαριστῶ καὶ ἀπομακρύνθηκε...

Αὐτὸ γινόταν κάθε μέρα, τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ ἔδυε ὁ ἥλιος.

Μὲ ἕνα ἀπόγευμα δὲν ἦρθε τὴν συνηθισμένη του ὥρα. Ἤτανε ὀχτὼ καὶ ἀκόμη δὲν φαινόταν. Βράδυασε. Ἡ ἀφωνία ἦταν ζωγραφισμένη στὰ πρόσωπα ὅλων. Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ ἴδιο. Πέρασαν τρεῖς μέρες χωρὶς νὰ φανῇ. Καὶ ἡ ἀγωνία τῶν χωρικῶν μεγάλωνε, μαζὶ μὲ μιὰ ἀνησυχία. Τέλος, κάποιο θλιβερὸ δειλινὸ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς διάβασε μεγαλόφωνα, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἄκουαν ἀπελπισμένοι. «... Εὑρέθη νεκρὸ εἰς τὸ ὑπαιθρον φτωχὸς βιολιστής. Στὰ πόδια του ἔκλαιγε ἕνας μικρός, ποὺ τὸν φώναζε παππού...».

Δυστυχισμένε! Ποτὲ δὲν θάθελες ν' ἀφίσῃς πεντάφρανο, στοὺς δρόμους τὸ ἐγγονάκι σου.

Μπατερφλάϋ [Α]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ καθηγητής : —Δισφανὲς σῶμα λέγεται, καθὼς εἴπαμε, ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ βλέπουμε τί γίνεται καὶ πίσω ἀπ' αὐτό. Ἕνα παράδειγμα, Γιῶργο;

Ὁ μαθητής :—Ἡ κλειδαρότρυπα!

(Παλιὸ) *Εὐτυχία*

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 272ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος τὴν 1 Δεκεμβρίου 1934 πρὸς εὕρεσιν τῶν Λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς Διαπλάσεως Δεκεμβρίου, 1934, Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου 1935 δημοσιευθεισῶν 171 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἕκαστον ὄνομα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: *ὁ πρῶτος* τὰς εὑρεθείσας ὀρθὰς Λύσεις, *ὁ δεύτερος* τὰ Ἕβδομα Λύσεων καὶ *ὁ τρίτος* τὰ Ἕβδομα Ἐπιμονῆς, συμφώνως μὲ τὸν Ὀδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ, Κεφ. Δ', § 25.

Οἱ *Ἰσότιμοι* ὅλων τῶν τάξεων ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβείου νὰ δημοσιεύσουν τὴν εἰκόνα των ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 40 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, καὶ νὰ γράφουν, ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σήμερον, (διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα τοῦτο,) ἕνα οἱονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894 — 1935 (Β' Περίοδος) μὲ ἐκπτωσιν δέκα πέντε (15) δραχμῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγοράσουν ὁμοιον Τόμον μὲ ἐκπτωσιν δέκα (10) δρ. καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἐκπτωσιν πέντε (5) δρ. (Ἴδε καὶ Ὀδηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. Ε' § 6 καὶ 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 16 ἐτῶν καὶ ἄνω, καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικία).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἁπλῆ Καρδιά*, 155, 16, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟ: *Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων*, 150, 15, 7. *Τζίλ*, 140, 14, 7.

Ἰσότιμοι: Ἱπτάμενος Ἀετός, 140, 14, 7. Πνεῦμα τῆς Ἀντιλογίας, 145, 15, 7. Λουλού, 142, 15, 7. Ἀγράμπελη, 152, 16, 7.

ΤΡΙΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Φίλημα Σκιᾶς*, 132, 14, 7. Λιμοξήφτερο, 133, 14, 6. Κατίνα Δράκου, 123, 13, 6

Ἰσότιμοι: Σύλλογος Τρελλοπαρέα, 136, 14, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ, 117, 12, 6. Παπαρούνα, 109, 11, 5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Μαύρη, Μάσκα, 23, 3, 2. Τραγοῦδι τῆς Φλογέρας, 32, 4, 2. Δημόδοκος, 76, 8, 6. Φάουστ, 80, 3, 4. Δανάη, 28, 3, 3. Σεληνιώτικος Ὀρίζων, 76, 8, 5.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12—15 ἐτῶν)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἀχινός* 142, 15, 6.

Ἰσότιμοι: Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας, 168, 17, 7. Βασίλισσα τῆς Χαρᾶς, 154, 16, 7. Ἄστρον τῆς Αὐγῆς, 143, 15, 7, Αἰώνιος Θρύλλος, 144, 15, 7. Ρεῦμα τοῦ Εὐρίπου, 137, 14, 7. Σπίθα 162, 17, 7. Μικρὸς Λόρδος, 154, 16, 7. Ἥρινα, 139, 14, 7. Ξενητεμένο Ἑλληνόπουλο, 155, 16, 6. Ἀγκάθι, 145, 15, 7. Ἐσμεράλδα, 152, 16, 7. Πειραιωτάκι, 153, 16, 7, Θάλης Βλαστός, 144, 15, 7. Κατακτητής, 148, 15, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἄνθος τοῦ Ἰονίου*, 132, 14, 7. *Θλιμμένη Ὀμορφιά*, 127, 13, 6,

Ἰσότιμοι: Αὐγερινός, 128, 13, 6. Ρόζε-Λίνα 128, 18, 7. Βραϊλιάνα, 132, 14, 7. Τροβαδοῦρος, 124, 13, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Μόζαρτ*, 116, 12, 7. *Χιονοθρεμμένος*, 106, 11, 5. *Διπρόσωπη*, 103, 11, 7.

Ἰσότιμοι: Νινέττα, 113, 12, 7. Χωρὶς Φτερά, 116, 12, 6. Μικρομέγαλος, 112, 12, 6. Θρυλλικὸς Δικτάτωρ, 116, 12, 5. Γάργαρη Βρυσούλα, 110, 11, 7. Ἰσκαντέρ, 112, 12, 5.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Μαγεμένη Φλογέρα 91, 10, 5. Γκάλιχ, 98, 10, 5. Μπατερφλάϋ, 74, 8, 5. Χαρά, 100, 10, 5. Ναυτοπούλα τῆς Ἄνδρου, 88, 9, 7. Μαργιολάκι, 98, 10, 5. Πιτσιρίκος, 99, 10, 5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Μικρὸς Ἀθλητής, 17, 2, 1. Παλαιὰ Ἑλληνίς, 40, 4, 2. Φρῆτρικ Σοπέν, 66, 7, 4. Ναυσικά, 60, 6, 4. Ἀνοιξις, 8, 1, 1. Κλέρτης τοῦ «21» 15, 2, 1. Ξενητεμένος, 40, 4, 5. Ἀμάραντος Δόξα, 32, 4, 4. Πολίτισσα, 21, 3, 1. Θαλασσοπούλι, 49, 5, 6. Ἀγνὴ Καρδιά, 59, 6, 7. Καῖσαρ Κασκαμπέλ, 59, 6, 3.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν καὶ κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἑλληνικὸς Ἀετός*, 135, 14, 7,

Ἰσότιμοι: Ἀθαν. Γ. Ἀλεξόπουλος, 123, 13, 7. Γιῶργος Π. Ἀποστολόπουλος, 139, 14, 7. Ἀνεμώνη τοῦ Βουνιοῦ, 111, 12, 7. Ἀνθισμένη Γαζία, 128, 13, 7. Ροδοπέταλλα, 150, 15, 7. Ἀντώνιος Λινδερμάϊερ, 139, 14, 7. Κεραμίδιος, 138, 14, 7. Βρυσούλα, 114, 12, 6.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἰωάννης Τρύφων*, 96, 10, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἡρώδης*, 75, 8, 4. Ρέξ, 76, 8, 4. Εἰρηνικός, 77, 8, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ὀρφανούλα, 67, 7, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Παπατρέχας, 5, 1, 1. Δολωμένο Ἀγκίστρι, 18, 2, 1. Γαλάζιος Κύκνος, 21, 3, 4. Νεράϊδα τοῦ Θερμαϊκοῦ, 31, 4, 3.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΗΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 2 Νοεμβρίου 1936

Ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τοῦ Μπάρι τῆς Ἰταλίας, συνεργαζόμενος μὲ τὴ «Διάπλασι», διοργάνωσε διεσβδομαδιαῖες εἰδικὲς ἐκπομπὲς γιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα, τόσο τοῦ Ἐσωτερικοῦ ὅσο καὶ τῶν Ἑλληνικῶν παροικιῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ ὡς ἑξῆς: Κάθε Σάββατο, ὥρα (Ἀθηνῶν) 9 ἕως 9, 20' μ. μ. πρόγραμμα γιὰ μικρότερα παιδιά Καὶ κάθε Πέμπτη, τὴν ἴδια ὥρα (9 ἕως 9-20') πρόγραμα γιὰ μεγαλύτερα παιδιά. Γίνονται καὶ παντοῖαι παιδικοὶ Διαγωνισμοί.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ Λύσεων, ποὺ ἀποτελέσματά του δημοσιεύουνται σήμερα, εἶναι ὁ πρῶτος τοῦ 1935. Γρήγορα θὰ δημοσιευθοῦν κι' οἱ ἄλλοι τρεῖς κι' ἔπειτα θἄρχίσουν οἱ ἀφετεινοί. Θέλω νὰ γίνω ἐνήμερη κἀι στοὺς Διαγωνισμοὺς τῶν Λύσεων γιὰ νὰ λείψουν τὰ παράπονα τῶν διαγωνιζομένων πὼς περιμένουν πάρα πολὺ ὡς νὰ ἰδοῦν τὴν ... τύχη τους. Σκέπτομαι μάλιστα νὰ λιγοστέψω τοὺς Διαγωνισμοὺς αὐτοὺς καὶ ἀπὸ τέσσερις τὸ χρόνο, ποὺ εἶναι πραγματικῶς πολλοί, νὰ τοὺς κάμω τρεῖς, δηλαδὴ ἕνα κάθε τετραμηνία.

Θὰ τελείωσε, ὑποθέτω, *Γαρύφαλλα*, ἡ ἐπισκευὴ τοῦ σχολείου καὶ θὰ γυρίσατε πιὰ στὸ παλιὸ ἀγαπημένο σας κτίριο. Καὶ τἄφυχα, βλέπεις, τἀγαποῦμε κἀμμιὰ φορὰ ὅπως τοὺς ἀνθρώπους... Πολὺ ὡραῖα πράγματα διάβασες αὐτὸν τὸν καιρό. Τὸ περιοδικὸ ἐκεῖνο ποὺ λὲς μὲ μιμεῖται σὲ ὅλα καὶ φυσικὰ μοῦ μοιάζει πολύ. Ἀλλὰ ὅπως παρατηρεῖς, ἡ μίμηση δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ φτάσῃ τὸ πρωτότυπο. Μόνο ποὺ ἡ διαφορά, ὅσο μεγάλη κι' ἂν εἶναι, εἶναι πάντα *λεπτή*, καὶ πολλὰ παιδιὰ δὲν καταλαβαίνουν ἀπὸ λεπτότητες. Γι' αὐτὸ δὲν κάνουν καὶ διάκρισή. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς συστάσεις καὶ περιμένω τὸ ἀποτέλεσμα. Ἤστειλα 20 τετράδια.

Μὰ κι' ἐγὼ νομίζω, *Μαργιολάκι*, πὼς τὰ πιὸ εὐχάριστα μαθήματα στὸ Γυμνάσιο εἶναι τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ καὶ τὰ Νεοελληνικά. Ὅταν μάλιστα ὁ καθηγητὴς δὲν περιορίζεται στὰ γραμματικά, ἀλλὰ ἐξηγεῖ τὴν οὐσία καὶ δίνει στὸ μαθητὴ νὰ ἐννοήσῃ τὸ λογοτέχνημα—ποίημα, ἀφήγημα, δράμα—τὸ μάθημα τῶν Ἀρχαίων εἶναι ἀπόλαυση. Πάντα ὅμως τῶν Νέων Ἑλληνικῶν εἶναι πιὸ ἐνδιαφέρον, γιατὶ πιὸ κοντὰ στὴν ψυχή μας βρίσκεται ἡ νέα λογοτεχνία—τὰ ποιήματα, τἀφηγήματα καὶ τὰ θεατρικὰ ἔργα τῶν νεωτέρων καὶ τῶν συγχρόνων. Καὶ σημείωσε πὼς αὐτὴ εἶναι μιὰ καινούργια σχετικῶς κατάκτηση τοῦ Σχολείου. Μόνο τὰ τελευταῖα χρόνια διδάσκεται συστηματικὰ ἡ μεσαιωνικὴ καὶ νεώτερη ἑλληνικὴ λογοτεχνία. Οἱ παλιοὶ ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο χωρὶς νὰ ἔχουν ἰδέα γιὰ Σολωμό, Κάλβο, Βαλαωρίτη, Μαβίλη, Παλαμᾶ, Παπαδιαμάντη. Καὶ τὸ πιὸ εὐχάριστο εἶναι πού, παράλληλα μὲ τὴν καθαρευουσιάνικη, διδάσκεται κι' ἡ δημοτικὴ λογοτεχνία, ποὺ εἶναι κι' ἡ σπουδαιότερη.

Νόστιμη ἐρώτηση μοῦ κάνει τὸ *Πειραιοτάκι*: γιατί, λέει, τὰ φάρια ποὺ ζοῦν μέσ' τὴ θάλασσα, δὲν εἶναι ἁλμυρά;—Μὰ πὼς δὲν εἶναι; Δοκίμασε ποτὲ τὸ *Πειραιοτάκι* φάρι μόλις τοῦ ἔβγαλαν ἀπὸ τὴ θάλασσα; Ἔ, βέβαια, ὕστερα ποὺ τὸ πλένουν, δὲν εἶναι πιὰ ἁλμυρό. Γιατὶ τὸ ἁλάτι τῆς θάλασσας, δὲν μπαίνει καὶ μέσα στὸ σῶμα του, ἀλλὰ μένει ἀπέξω, στὸ πετσί του. Δηλαδὴ μπαίνει καὶ μέσα του, ἀλλὰ λίγο, ὅσο χρειάζεται ὁ ὀργανισμός του. Κι' ἐκεῖ πάλι μεταμορφώνεται σ' ἄλλα πράγματα, ὅπως συμβαίνει μ' ὅλους τοὺς ζωντανοὺς ὀργανισμοὺς ποὺ *ἀφομοιώνουν* τὶς τροφὲς ποὺ παίρνουν ἀπέξω, καὶ τὰν ἀέρα ἀκόμα ποὺ ἀναπνέουν. Ἐγὼ λοιπὸν θὰ κάμω μιὰ ἄλλη ἐρώτηση στὸ *Πειραιοτάκι*: γιατὶ τὰ παιδιὰ ποὺ ἀγαποῦν τὴ ζάχαρη, τὸ μέλι, καὶ τρῶνε ὅλημέρα γλυκά, δὲν εἶναι... γλυκά; Οἱ Ἀσκήσεις γράφουνται σὲ χωριστὸ χαρτί, ὄχι μαζὶ μὲ τὸ γράμμα. Γιατὶ φυλάγουνται καὶ χωριστά: ἀλλοῦ οἱ Ἀσκήσεις, ἀλλοῦ τὰ γράμματα.

Εὐχαριστῶ, *Μαυρομαλλούσα*, γιὰ τὶς συστάσεις ποὺ μοῦ κάνεις. Ἀλήθεια, καλὴ ἰδέα νὰ ξαναδημοσιεύσω τοὺς «Τρεῖς Μικροὺς Σωματοφύλακες», ποὺ ἔχουν δημοσιευθῆ σὲ παλιό μου τόμο τῆς Α' Περιόδου, ἐξηντλημένο ἀπὸ χρόνια. Τὸ εἶχα πάντα στὸ νοῦ μου καὶ τώρα ποὺ μοῦ τὸ θυμίζεις, θὰ ἰδῶ μήπως μπορέσω νὰ τὸ κάμω στὸ νέο μου τόμο. Ἐννοεῖται πὼς τὸ μυθιστόρημα θὰ ξαναμεταφρασθῆ σὲ πιὸ ἁπλὴ γλῶσσα, γιατὶ στὴν καθαρεύουσα ποὺ γράφαμε τότε, σήμερα θὰ ἦταν ἀδιάβαστο.

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν τὴ συνδρομή τους νὰ τὴ στείλουν τὸ γρηγορώτερο. Ἂς ἔχουν ὑπ' ὄψει τους, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐτὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος· ἡ καθυστέρηση ἐπομένως δυσκολεύει πολὺ τὸ ἔργο μου ποὺ ἀπαιτεῖ ὄχι μόνο μεγάλους κόπους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἔξοδα.

Καὶ χωρὶς τὴν ἀπειλὴ τῆς μαμμᾶς, *Ἀρσακειάς No 11*, πὼς «θὰ μὲ σταματήσῃ», μοῦ φαίνεται πὼς πρῶτα τὰ μαθήματά σου πρέπει νὰ διαβάζῃς κι' ἔπειτα τὰ φυλλάδια μου. Ἡ Κάτια, ἡ μικρὴ Ρωσίδα, δὲν εἶναι καθαυτὸ «κατάσκοπος». Ἀπὸ θαυμασμὸ καὶ ἀγάπη σ' ἕνα μεγάλον ἄνδρα ὅπως ἦταν ὁ Ναπολέων, προσπαθεῖ νὰ τὸν χαροποιήσῃ λίγο στὴ δυστυχία του, καὶ νὰ ὑποβοηθήσῃ ἴσως καὶ τὴ δραπέτευσή του. Οἱ Ἄγγλοι τότε τοῦ εἶχαν φερθεῖ πολὺ σκληρά, πολὺ ἀπάνθρωπα, κι' εἶναι πολὺ δικαιολογημένοι οἱ εὐαίσθητοι σὰν τὴν Κάτια, ποὺ μὲ κάθε τρόπο, μὲ κάθε μέσο, προσπαθοῦσαν νὰ τὸν σώσουν ἀπὸ τὰ χάρια τῶν ἐχθρῶν του. Σὲ τέτοιες περιστάσεις, ἐπιτρέπεται κι' ὁ δόλος. Πρέπει νὰ ξεγελάσῃς τοὺς κακοὺς γιὰ νὰ ἐπιτύχῃς κάτι καλό.

Αὐτὸ εἶναι ἕνα ζήτημα, *Βλάση Ἀειθαλή*. Ἔχεις κλίση στὰ φιλολογικὰ κι' εὐκολώτερα βέβαια θὰ μάθαινες φιλολογία γιὰ νὰ γίνῃς καθηγήτης. Ἂν ὅμως ὑπάρχουν καλύτερα, συμφερώτερα στάδια, δὲν πρέπει νἀκολουθήσῃς ἔν' ἀπ' αὐτά, ἀδιάφορο ἂν θὰ κάμῃς περισσότερο κόπο; Κι' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ ἀραδιάζεις θὰ σὲ συμβούλευα νὰ πᾷς στὴ Δασολογικὴ Σχολή, ἀφοῦ οἱ δασολόγοι στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἀκόμα τόσο λίγοι καὶ τὰ δάση της εἶναι τόσο πολλά, καὶ στὸ μέλλον θὰ εἶναι ἀκόμα περισσότερα. Δὲν σ' ἐλκύουν πολὺ οἱ θετικὲς Ἐπιστῆμες, ἔστω. Τὶς καταλαβαίνεις ὅμως, παίρνεις καλοὺς βαθμοὺς καὶ σ' αὐτές· ἐπομένως, μὲ λίγο περισσότερο κόπο, θὰ μάθαινες αὐτὰ ποὺ διδάσκουνται οἱ δασολόγοι. Κι' αὐτὸ εἶναι τὸ ζήτημα τώρα: *δὲν ἀξίζει τὸν κόπο*; Τὸ ξέρω, ἡ κλίση εἶναι σπουδαῖο πρᾶγμα, ὄχι ὅμως καὶ ἀπαραίτητο, ὅταν δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ κανεὶς ζωγράφος, γλύπτης, μουσικός, μαθηματικὸς ἢ λογοτέχνης. Τἄλλα τὰ μαθαίνει κανεὶς καὶ χωρὶς ξεχωριστὴ κλίση: μὲ λίγο περισσότερο κόπο.

Μὲ χαρά, *Μύρτις*, ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ κι' εἶδα πὼς ἀποφάσισες νὰ μοῦ γράψῃς συχνότερα καὶ νὰ μοῦ στέλνῃς τακτικὰ κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα. Ἀπ' ὅσα μοῦ γράφεις γιὰ τὰ διαβάσματά σου, ἕνα μόνο μὲ κάνει λίγο δυσταχτική: πρέπει κανεὶς νὰ διαβάζῃ ὅ,τι βιβλίο τοῦ τυχαίνει, κι' ὅταν ἀκόμα εἶναι σὲ ἡλικία γιὰ νὰ διαβάζῃ ἀκόμα; Θὰ ἔλεγα ὄχι. Βέβαια, ὅταν ἔχῃ γοῦστο καὶ γνώση, κανένα κακὸ βιβλίο δὲν μπορεῖ νὰ τὸν βλάψῃ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ λόγος. Συλλογίσου πὼς τὰ βιβλία εἶναι πολλὰ κι' ὁ καιρὸς τοῦ ἀνθρώπου λίγος. Δὲν πρέπει λοιπὸν *νὰ διαλέγῃ*, γιὰ νὰ μὴ χάνῃ ἄδικα πολύτιμο καιρό; Νὰ διαβάζῃ πολλά, ναί· ὅσα μπορεῖ. Ἐκλεκτὰ ὅμως.

Πραγματικῶς, *Τσαρίνα*, μὲ τὸ σημαρινό σου γράμμα σ' ἐγνώρισα καλά. Προπάντων εἶδα τὴ μεγάλη ἀγάπη ποὺ μοῦ ἔχεις. Γι' αὐτὸ δὲν ἀμφιβάλλω πὼς θὰ μοῦ γράφεις ὅσο συχνότερα μπορεῖς μ' ὅλα τὰ μαθήματα ποὺ ἔχεις στὴν Δ' Γυμνασίου. Σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν ἐπιτυχία στὶς ἐξετάσεις τοῦ Ὀβείου. Τὸ ποίημά σου θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του καὶ θὰ σοῦ πῶ. Δὲν ἀρκεῖ νἀγαπᾷ κανένας τὴν ποίηση—ὅλοι σχεδὸν τὴν ἀγαποῦν'—πρέπει νἀναι καὶ ποιητὴς γιὰ νὰ τὴ «θεραπεύῃ».

Φέτος, *Βασιλέα τοῦ Χιοῦμορ*, εἶσαι ὁ μόνος ἐκεῖ συνδρομητής μου, προσπάθησε λοιπόν, ἄμα γνωρίσῃς τοὺς νέους συμμαθητές σου, νὰ μοῦ κάμῃς καὶ μερικοὺς ἄλλους. Δὲν ξέρω πὼς ὀνομάζεται ἡ *πρώτη* γλῶσσα ποὺ μίλησαν οἱ ἄνθρωποι—καὶ μήπως ξέρει κανένας;—μιὰ ἀπὸ τὶς ἀρχαιότερες ὅμως εἶναι ἡ ἰνδικὴ ἡ σανσκριτική, ποὺ ἀπ' αὐτὴν κατάγεται καὶ ἡ ἑλληνική, καὶ ἡ λατινική, κι' ὅλες οἱ «ἐνδοευρωπαϊκὲς» λεγόμενες γλῶσσες. Οἱ ζωγράφοι, οἱ ἠθοποιοί οἱ μουσικοί κτλ. ὀνομάζουνται «καλλιτέχναι» γιατὶ καλλιεργοῦν μιὰ Καλὴ (ὡραία) Τέχνη.

Κι' ἐγὼ δὲν ξέρω, *Ἀναστασία Βλαχοπούλου*, πὼς ἔμειναν χωρὶς ἀπάντησῃ αὐτὰ τὰ παλιὰ γράμματά σου. Ὡστόσο ἔλαβα τὴ συνδρομή σου καὶ σ' εὐχαριστῶ. Γράψεις πολὺ καλὰ γιὰ τὴν ἡλικία σου, καὶ φέτος ποὺ εἶσαι μεγαλύτερη—10 χρονῶν ἔ;—μπορεῖς νὰ πάρῃς καὶ φευδώνυμο καὶ νἀρχίσῃς σιγὰ-σιγὰ νὰ μπαίνῃς καὶ στὴν κίνησῃ. Ἀρ' γιατὶ ἔκαμες καὶ τὴ φοβερὴ... θυσία νἀφήσῃς τὴ ντροπὴ κατὰ μέρος; Ἔλαβα καὶ τὴ φωτογραφία σου.

Μπορεῖ, *Πεντάμορφη*, μερικὰ Διαπλασόπουλα νὰ δηλώνουν μικρότερη ἡλικία καὶ κατατάσσουνται σὲ μικρότερη τάξη στοὺς Διαγωνισμούς. Ἀλλ' αὐτὰ εἶναι πολὺ λίγα. Εἶμαι βέβαιη πὼς τὰ περισσότερα σημειώνουν μὲ τὴ δική σου εὐσυνειδησία τὴν πραγματική τους ἡλικία. Ὁπωσδήποτε, καθὼς παρατηρεῖς καὶ σύ, τὸ κακὸ εἶναι ἀδιόρθωτο. Μπορῶ ἐγὼ νὰ ξέρω πόσων χρονῶν εἶναι καθένας ἢ νὰ ζητῶ πιστοποιητικὸ τῆς Δημαρχίας; Εἶδα τί ὡραῖα πέρασες τὸ καλοκαίρι σου. Θὰ μοῦ γράψῃς τώρα συχνότερα;

Χουσόπνευσα, ποὺ σ' ἀρέσει τόσο τὸ Θέατρο, σοῦ συσταίνει νὰ ἰδῇς ἕνα ὡραῖο ἔργο ποὺ παίζεται τώρα στὸ Θέατρο Ἀλίκης. Εἶναι τοῦ Οὐγγρου Φονὸρ καὶ τὸ ἔχει διασκευάσει ὁ κ. Ξενόπουλος. Ἡ σκηνὴ εἶναι σὲ Γυμνάσιο Θηλέων κι' ἡ ἡρωΐδα μιὰ μαθήτρια τῆς Ἕκτης. Συνήθως αὐτὰ τὰ ἔργα εἶναι ἀκατάλληλα. Ἀλλ' αὐτὸ κἀνει ἐξαίρεση· εἶναι τόσο ἔξυπνο, νόστιμο, διασκεδαστικό, ὅσο καὶ σεμνό, ἠθικό, διδακτικό. Ἄφοβα μποροῦν νὰ τὸ ἰδοῦν οἰκογένειες καὶ μεγάλες μαθήτριες.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Νοεμ. κ. (. . .) Κεντρί, ἀ. (ΓΤ). Βαρῶνος Ἀτσίγγανος, κ. (; ;).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Ἀνδαλούζαν*** (χαίρω πολὺ κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· θὰ εἶδες τὴν ἔγκρισή τοῦ ψευδωνύμου σου· ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά·) ***Πούλιαν*** (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου· τί ὡραῖα ποὺ πέρασες στὴν ἐξοχή! σοῦ ἔστειλα τὰ φυλλάδια·) ***Ντέτεκτιβ-Φάντασμα*** (πολὺ εὐχάριστα αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις· διεβίβασα καὶ τοὺς χαιρετισμούς σου καὶ σὲ ἀντιχαιρετοῦν·) ***Βραΐλιάναν*** (ἔλαβα· περιμένω καὶ «τὰ περισσότερα»· μέτρα καὶ τοὺς τίτλους, τί σὲ πειράζει; ὁ ἀκριβὴς ὅμως προσδιορισμὸς τοῦ στίχου δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀπαραίτητος·) ***Ἄγιν Παλμὸν*** (τίς ἔλαβα, δεκτές·) ***Βάσιγκτων*** (πραγματικῶς μὲ διαβάζεις «μὲ ἀπληστία», μποροῦσες ὅμως καὶ νὰ μοῦ γράψῃς κάπου-κάπου· ὡστόσο τὸ γράμμα σου μ' εὐχαρίστησε πολύ·) ***Ἀγγουρολογιώτατον*** (ἔφθασαν αἰσίως·) ***Πριγκίπισαν τῶν Δολλαρίων*** (ναί, δεκτές· πολλοὶ γράφουν Ρῶσσος, Ρωσσίδα μὲ δυὸ σίγμα· ἀλλὰ σωστότερο εἶναι μὲ ἕνα·) ***Ἀΰραν τῆς Ἀνοίξεως*** (οἱ παραγγελίες σου ἔγιναν· τὰ ἔλαβες ὅλα τακτικά;) ***Πλοίαρχον Ἠέμου*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσους ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***25 Ὀκτωβρίου*** θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 280οῦ Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 7 Ἰανουαρίου.

567. Λεξίγριφος

Μιὰ πρόθεση τὸ πρῶτο μου,
Τἄλλο μου μετοχή,
Καὶ μουσικὸς τὸ σύνολο
Σὲ μυθικὴ ἐποχή.

Ξανθὲς Δόκιμος

568. Στοιχειόγριφος-Μεταγραμματισμός

Λουλούδι τοῦ ἀγροῦ
Μὰ καὶ τοῦ περβολιοῦ·
Τοῦ κόβεις τὸ κεφάλι,
Τοῦ ἀλλάζεις τὸ λαιμό,
Καὶ μ' ἔκπληξη μεγάλη
Κοιτάζεις ποταμό.

Πασχαλιάτικο Λουλούδι

569. Μεταγραμματισμός

Πλεούμενο μικρὸ
Ἀλλάζει ἕνα του γράμμα
Καὶ γίνεται νησί—
Αὐτὸ δὲν εἶναι θάμμα;

Πασχαλιάτικο Λουλούδι

570. Κάθισμα Γεωγραφικὸν

* * * * *
* *
* *
* *
* *
* * * * *
* * *
* * *
* * *
*